

Sygn. akt IV Ca 563/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

10 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Płocku, IV Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Jarosław Pejta

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 10 października 2018 r. w P.

sprawy z powództwa **U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.**

przeciwko **M. G.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Płońsku z 14 czerwca 2018 roku

sygn. I C 347/17

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Płońsku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

SSO Jarosław Pejta

IV Ca 563/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy w Płońsku zasądził od pozwanej M. G. na rzecz powoda U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 3.074,89 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty (punkt I), zasądził od pozwanej M. G. na rzecz powoda U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 1.017 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt II).

Od powyższego rozstrzygnięcia pozwana wniosła apelację, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie:

1. art. 379 pkt 5 k.p.c. z uwagi na uchybienia formalne Sądu polegające na niedoręczeniu pełnomocnikowi pozwanej odpisu nakazu zapłaty wraz z pozwem pod adres do doręczeń pełnomocnikowi pozwanej, co uniemożliwiło pozwanej zapoznanie się z treścią pozwu, przedłożonymi przez powoda do pozwu załącznikami, a co za tym idzie ustosunkowaniem się do wysuwanych przez niego roszczeń i podjęcia stosownych czynności procesowych, przez co strona pozwana została pozbawiona możliwości obrony swych praw,
2. art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 133 § 3 k.p.c. w zw. z art. 132 § 1 k.p.c. poprzez niedoręczenie przez powoda ustanowionemu w sprawie pełnomocnikowi pozwanej odpowiedzi na sprzeciw, w konsekwencji czego pozwana została

pozbawiona możliwości weryfikacji twierdzeń powoda, a co za tym idzie ustosunkowania się do wysuwanych przez niego roszczeń i podjęcia stosownych czynności procesowych, co stanowi przesłankę nieważności postępowania,

3. art. 120 zd. 1 k.c. w zw. z art. 118 k.c. poprzez jego nieuwzględnienie wskutek czego, ustalenie wymagalności roszczenia powódki oparte zostało na dacie, na którą przypadał termin płatności ostatniej raty wynikającej z umowy, zamiast rzeczywistej chwili, w której strona powodowa powinna wezwać pozwaną do zaspokojenia swoich roszczeń oraz wypowiedzieć jej umowę.

Mając powyższe na uwadze wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania zgodnie z art. 386 § 2 k.p.c. oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł między innymi o jej oddalenie, zasądzenie na rzecz powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona.

Stosownie do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c., ponieważ postępowanie dowodowe przed Sądem II instancji nie było przeprowadzone, uzasadnienie wyroku ograniczone zostało do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd II instancji nie podziela zarzutu nieważności postępowania opartego na art. 379 pkt 5 k.p.c. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie o sygn. akt V CKN 1057/00 pozbawienie strony możliwości obrony należy oceniać przez pryzmat konkretnych okoliczności sprawy i nie należy go wiązać wyłącznie z sytuacją całkowitego wyłączenia strony od udziału w sprawie. Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw w procesie oznacza sytuację, w której sąd nie powinien w ogóle przystępować do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. W grę wchodzi jednak tylko wypadek, gdy strona rzeczywiście była pozbawiona możliwości obrony swych praw i na skutek tego nie brała udziału w postępowaniu sądowym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2002 r. II CKN 399/01, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2018 r. II CSK 208/18). Taka okoliczność w ocenie Sądu II instancji nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie. Prawdą jest, iż skarżąca nie otrzymała nakazu zapłaty z 2 lutego 2017 r. i odpisu pozwu, wskutek przesłania ich na błędny adres, jednak po wniesieniu sprzeciwu, który został uznany za złożony w terminie, otrzymała ona 18 kwietnia 2018 r. (k. 49 akt sprawy) zawiadomienie o terminie rozprawy na dzień 23 maja 2018 r. Choć czynność ta nastąpiła z naruszeniem art. 133 § 3 k.p.c., gdyż powinno ono zostać przesłane jej pełnomocnikowi nie zaś jej, to nie zmienia faktu, iż strona pozwana miała ponad miesiąc na zapoznanie się z aktami przedmiotowej sprawy, złożenie odpowiednich pism i stosownego udziału w toczącym się postępowaniu celem obrony swoich praw, czego jednak nie uczyniła. W związku z czym Sąd Okręgowy nie dostrzegł nieważności postępowania.

Odnosnie drugiego z przedstawionych zarzutów, dotyczącego naruszenia między innymi art. 133 § 3 k.p.c. w z w. z art. 132 § 1 k.p.c., należy zgodzić się z twierdzeniami skarżącej, że rzeczywiście do naruszenia ww. przepisów doszło. Profesjonalny pełnomocnik powoda powinien stosownie do tej regulacji przesłać odpis swojego pisma zatytułowanego odpowiedź na sprzeciw bezpośrednio pełnomocnikowi pozwanej, czego nie uczynił, w związku z czym jego pismo powinno zostać zwrócone. Jednakże wbrew wyrażonemu stanowisku, okoliczność ta również nie stanowi podstawy do stwierdzenia nieważności opartej na art. 379 pkt 5 k.p.c. Pozwana otrzymała zawiadomienie o terminie rozprawy, mogła na nią się stawić i bronić swoich praw jednak nie skorzystała z tego uprawnienia (k. 50 akt sprawy). Trudno w związku z tym mówić, iż Sąd wskutek naruszenia przepisów postępowania pozbawił ją możliwości obrony swojego stanowiska.

Mimo negatywnej oceny wskazanych wyżej zarzutów Sąd Okręgowy dostrzegł naruszenie przepisów postępowania które doprowadziło do nierozpoznania istoty sprawy. Z treści art. 502§ 2 k.p.c. wynika, że pozwanemu doręcza się nakaz zapłaty wraz z pozwem i pouczeniem o sposobie wniesienia sprzeciwu, o treści art. 503 § 1 zdanie trzecie oraz o skutkach niezaskarżenia nakazu. Natomiast zgodnie z art. 135 § 1 k.p.c. doręczenia dokonuje się w mieszkaniu, w miejscu pracy lub tam, gdzie się adresata zastanie.

W swoim sprzeciwie z 20 marca 2017 r. pozwana wskazała, adres pod którym na stałe przebywa ul. (...), (...)-(...) R., a nie jak wskazał powód ul. (...), (...)-(...) R.. Twierdzeniu temu Sąd Rejonowy dał wiarę, co skutkowało przyjęciem, zarządzeniem z 21 marca 2017 r., że sprzeciw został wniesiony w terminie (k. 40 akt sprawy). Powyższe powinno skutkować obaleniem domniemania z art. 139 k.p.c. o skutecznym doręczeniu pozwanej nakazu zapłaty z 2 lutego 2017 r. i odpisu pozwu i powtórzeniem tej czynności poprzez przesłanie tych dokumentów jej pełnomocnikowi o co zresztą wnoszono w sprzeciwie. Sąd jednak nie uczynił tego pozostawiając te dokumenty w aktach sprawy, mimo iż nie zostały one skutecznie doręczone. W konsekwencji tego faktu pozwana ma całkowitą rację, że została pozbawiona możliwości weryfikacji twierdzeń powoda, a co za tym idzie ustosunkowania się do wysuwanych przez niego roszczeń i podjęcia stosownych czynności procesowych. Skutkiem zaś tych okoliczności, w ocenie Sądu II instancji, nie doszło do rozpoznania przez Sąd Rejonowy istoty sprawy.

Zgodnie z art. 505¹² § 1 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

Regulacja art. 505¹² § 1 k.p.c. stanowi rozszerzenie zakresu stosowania art. 386 § 4 k.p.c. Stąd w postępowaniu uproszczonym sąd drugiej instancji musi uchylić zaskarżony wyrok w razie stwierdzenia nieważności postępowania (art. 386 § 2 i 3 w zw. z art. 13 § 2), a może go uchylić i przekazać sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, jeżeli z powodu naruszenia przepisów postępowania sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy.

W związku z czym zapadły wyrok, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy powinien dokonać prawidłowych doręczeń oraz odpowiednich czynności odnośnie wniesionych przez obie strony pism, a także rozpoznać istotę sprawy po merytorycznym ustosunkowaniu się przez pozwaną do twierdzeń pozwu.

Sąd II instancji pozostawił kwestię kosztów do rozstrzygnięcia Sądowi Rejonowemu kierując się dyspozycją art. 108 § 2 k.p.c.

Jarosław Pejta